

อนาคตภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยใน พ.ศ. 2561 The Future Scenario of Sub-District Administrative Organization in Thailand in 2561 B.E.

พีรพัศ โห้ถนอม*

Peerapat Hothanom

ชูวิทย์ มิตรชอบ**

Chuwit Mitrchob

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในประเทศไทยในพ.ศ. 2561 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย และการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยแยกเป็น 3 ฝ่าย คือ นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงาน. เป็นตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยวิธีการสัมภาษณ์และแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ อนาคตภาพที่ 1 ด้านสังคม อบต.ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องบริบทของพื้นที่ และสร้างแรงงานความสามารถสูงเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน และสร้างอาชีพในชุมชนเพื่อไม่ให้คนในชุมชนเคลื่อนย้าย อนาคตภาพที่ 2 ด้านเทคโนโลยี พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารให้มีความทันสมัยเพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการงาน และเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการให้กับประชาชน และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อนาคตภาพที่ 3 ด้านเศรษฐกิจ ผู้บริหารอบต.และผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ในระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับเศรษฐกิจชุมชน และระดับที่สูงขึ้น เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา และให้ทุกภาคส่วนนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อนาคตภาพที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม ให้ทุกภาคส่วนผลิตพลังงานเพื่อการพึ่งพาตนเอง ใช้พลังงานอย่างประหยัดและใช้พลังงานทางเลือก วางแผนโดยคำนึงถึงภาวะโลกร้อนและสภาพอากาศที่แปรปรวน อนาคตภาพที่ 5 ด้านการเมืองการปกครอง มีการร่วมมือระหว่างท้องถิ่นในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย และรัฐจะกระจายอำนาจการบริหารและการจัดสรรเงินงบประมาณที่เพียงพอ มีการปรับโครงสร้างองค์กรและการวางแผนพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับบริบทของแต่ละอบต.

คำสำคัญ : องค์การบริหารส่วนตำบล/ อนาคตภาพ

Abstract

The purpose of this research was to study the Future Scenario of Sub-District Administrative Organization in Thailand in 2561 B.E., by using the Delphi Technique and the

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ กลุ่มวิชาเอกการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยคริสเตียน

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการ กลุ่มวิชาเอกการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยคริสเตียน

Cross-Impact Analysis. The sampling population was composed of 18 people from academic scholars, researchers, and practioners. In the collection of data the researcher used interview and questionnaires.

The results of this study revealed the following: Scenario 1: Social future; It must focus on the development of knowledge workers. Worker's move to the area to create a highly talented workforce to replace workers who lack both domestical and international competency. Scenario 2: The future of technology; The development of information technology and communications must be kept up to date as a tool in the underwriting on corporate management in a systematic manner, and to improve services to the public. Furthermore, it must continue to develop together. Scenario 3: The economic future; In order to develop planning district, the management must focus on the organization and other relevant knowledge and understanding of the economic system. Both the economic community and a higher level must also encourage all sectors to bring the concept of the sufficiency economy philosophy to new applications in life. Scenario 4: The environment; Widely used energy conservation methods and alternative energy sources should be promoted in all sectors of energy for self- reliance. Regional cooperation, natural resource conservation and manufactured goods, must take into account the environmental impact and planning, climate change, and climate variability. Scenario 5: In the areas of politics; It is found out that there would be cooperation between the local and network management, and decentralized management. Furthermore, the government must allocate sufficient budget for this. The need for restructuring and district development planning is flexible according to the context of the organization.

Keywords : Sub-District Administrative Organization/ Scenario

บทนำ

ประเทศไทยได้รับกระแสโลกาภิวัตน์เช่นเดียวกับประเทศอื่นทั่วโลก โดยเปิดรับการไหลบ่าของเทคโนโลยีสารสนเทศ วัฒนธรรม และองค์ความรู้ต่างๆ โดยเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกทั้งในด้านการติดต่อสื่อสาร การถ่ายเทสินค้า บริการ ข้อมูลข่าวสาร และวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากกระแสโลกาภิวัตน์นี้ได้ ยิ่งกว่านั้นกระแสโลกาภิวัตน์มิได้ส่งผลกระทบเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่ได้ส่งผลกระทบในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน

สังคมและประชากร ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง สภาพการณ์เช่นนี้ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในอนาคต ซึ่งหากประเทศไทยสามารถตั้งรับได้เป็นอย่างดี ประเทศไทยจะสามารถป้องกันปัญหาที่มาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถพัฒนาและแข่งขันกับนานาประเทศได้ ในทางตรงข้ามหากประเทศไทยไม่ตระหนัก และไม่ได้ตั้งรับกระแสโลกาภิวัตน์อย่างเท่าทันจะเกิดปัญหาตามมาอย่างมาก เช่น ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความ

รุนแรงทางการเมือง ปัญหาความล้าหลังของประเทศ ฯลฯ และอาจต้องเสียประโยชน์หรือถูกเอาเปรียบจากประเทศอื่นได้(สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 1)

อบต. ในฐานะที่เป็นองค์กรของรัฐและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานตามหลักการกระจาย อาจจึงต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบในเชิงลบมากจนเกิดปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข ทั้งนี้ การปรับตัวต้องการมีการดำเนินการทั้งระบบทั้งในระดับชาติจนถึงในระดับท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประเทศไทยได้ยึดหลักการพัฒนาประเทศโดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งมีสาระสำคัญโดยยึดหลักการวิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2570 เป็นหลักในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ซึ่งมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศให้เศรษฐกิจก้าวหน้ามั่นคง สังคมสงบสันติ และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกที่คาดการณ์ได้ยากและมีแนวโน้มรุนแรงทั้งการเมืองประเทศและวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและส่งผลกระทบวงกว้าง ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยง และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็ง ควบคู่กับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจจากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้และความคิดสร้างสรรค์ให้ประเทศสามารถเจริญก้าวหน้าต่อไป

แต่ถึงอย่างไรการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ย่อมมีความเสี่ยงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาซึ่งในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้มีการประเมินไว้ว่าประเทศไทยต้องเผชิญความเสี่ยงที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) การบริหารภาครัฐอ่อนแอ 2) โครงสร้างเศรษฐกิจไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน 3) โครงสร้างทางประชากรมีแนวโน้มประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง 4) ค่านิยมที่ดิ่งลงของไทยเสื่อมถอย 5) ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีแนวโน้มเสื่อมโทรมรุนแรง 6) ประเทศไทยมีความเสี่ยงด้านความมั่นคง

ดังนั้น การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2570 และยังเป็นองค์กรที่ยังเป็นหน่วยงานภาครัฐที่จำเป็นต้องประสานแผนพัฒนาฯ ในระดับชาติ มาสู่ในระดับภูมิภาคและลงสู่แผนพัฒนาของท้องถิ่นซึ่งต้องสอดคล้องกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น วิลเลียม วี ฮอลโลเวย์ (Holloway, 1951: 101 -103) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นองค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน แดเนียล วิท (Wit, 1967: 14 - 21) ให้คำจำกัดความว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้องค์กรปกครองท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน

จากสภาพการณ์และแนวโน้มด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อองค์กรปกครอง

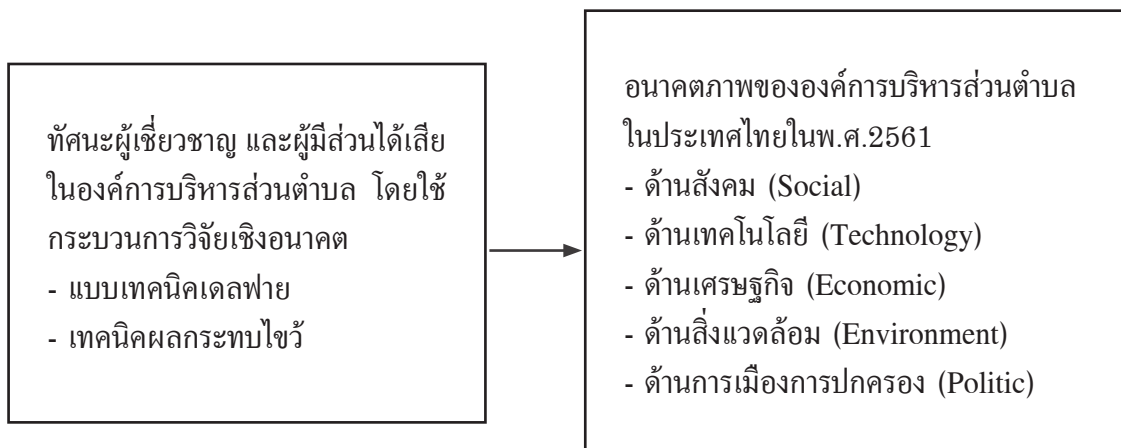
ส่วนท้องถิ่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอนาคตภาพของอบต.ในประเทศไทยในช่วงเวลา 10 ปีข้างหน้า (ปี 2561) ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญน้อยแต่กลับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม และมีความใกล้ชิดกับประชาชน กระจายอยู่ในเขตชนบททั่วทุกจังหวัด และมีจำนวนมากที่สุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ซึ่งอบต.จะต้องเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ แนวโน้มสภาพแวดล้อมทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และในปี 2558 ไทยจะเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อบต.ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นหน่วยงานที่บริหารจัดการใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ ผลการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์โดยตรงในการกำหนดแนวทางในการบริหารอบต.ให้เป็นองค์กรที่มีความจำเป็น และเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวคิดของการกำเนิดองค์กร และจะเป็นรากฐานและเป็นองค์กรที่เป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอนาคตภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยใน พ.ศ. 2561

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารทฤษฎี แนวความคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดหลักการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น กระแสแนวโน้มปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในของสภาพพัฒนา วิสัยทัศน์ประเทศ ปี 2570 และการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมองค์กรด้วยเทคนิค STEEP Analysis (Babette E. Bensoussan/Craig S. Fleisher, 2008: 170-180) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมองค์กรทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสังคม (S: Social) ด้านเทคโนโลยี (T : Technology) ด้านเศรษฐกิจ (E : Economic) ด้านสิ่งแวดล้อม (E : Environment) และสุดท้ายด้านการเมืองการปกครอง (P : Politic) โดยใช้การศึกษาและรวบรวมทฤษฎีของผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้เสียในอบต. โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) และเทคนิคการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) จึงนำมาสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต (Future Research) การเก็บข้อมูลเป็นการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) สอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านทางด้านการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบล ในการตอบคำถามและให้ข้อมูลในขั้นตอนของการทำการวิจัยเชิงอนาคต โทมัส (Thomas, อ้างถึงใน มาลินี อุทธิเสน, 2540: 67) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายว่า เมื่อมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะยังมีน้อยมาก โดยในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยนำเทคนิคการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน เพื่อให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามแนวคิด จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงอนาคต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือของการวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยแบบสัมภาษณ์นั้นสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร งานวิจัย และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับงานวิจัยแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อใช้ในกระบวนการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) นำไปถามผู้เชี่ยวชาญต่อไป

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำมาสร้างแบบสอบถามรอบที่หนึ่ง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 สเตล และนำคำตอบจากแบบสอบถาม

รอบที่หนึ่ง มาวิเคราะห์ผล หาค่าความถี่ ร้อยละ มัธยฐาน ฐานนิยม ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่สอง พร้อมกำหนดตำแหน่งของการตอบของแต่ละคน ผู้วิจัยนำผลในรอบที่สองมาทำการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ มัธยฐาน ฐานนิยม ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อทำการสอบถามข้อมูลโดยสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน ผู้วิจัยเห็นว่าได้ข้อมูลจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมมีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาคำตอบที่เป็นประเด็นสำคัญๆ และทำการจำแนกตามข้อความสำคัญ (Significant Statements) จัดกลุ่มข้อความสำคัญ (Categorization) จากนั้นได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่หนึ่ง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน ประเมินผล ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือไปพร้อมกันโดยสามารถแก้ไขข้อความในแบบสอบถามให้มีความถูกต้องชัดเจนได้ เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน ก็นำคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่หนึ่ง มาวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในแบบสอบถามรอบที่หนึ่งของแต่ละคำถาม แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่สอง โดยใช้ข้อความเดิม แต่เพิ่มข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุตำแหน่งของมัธยฐาน ช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญตอบในแบบสอบถามในรอบที่หนึ่ง แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาคำตอบ ทั้งของตนเองและของกลุ่มความคิดเห็นผู้วิจัยได้นำคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกตอบในการตอบแบบสอบถามรอบที่สอง นี้มาคำนวณหาค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และ

พบว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน จึงหยุดการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ และทำการสรุปรายงานผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการวิจัยเทคนิคเดลฟาย อ่านผลเฉพาะในข้อที่ได้ค่าทางสถิติ คือ ค่ามัธยฐาน ไม่ต่ำกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่สูงกว่า 1.5 เพราะนั่นหมายถึงฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเป็นไปได้ระดับมากขึ้นไป และมีความสอดคล้องกัน จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านสังคม (Social)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อนาคตภาพของอบต.ในพ.ศ. 2561 ด้านสังคมมีความเป็นไปได้มาก จำนวน 8 ข้อ คือ 1) อบต. ทำหน้าที่ร่วมส่งเสริม สนับสนุนการสร้างแรงงานที่มีความสามารถสูงเพื่อการแข่งขันสู่สากล 2) อบต. นำผู้สูงอายุที่มีความรู้ และมีประสบการณ์มาช่วยสร้างประโยชน์กับท้องถิ่น 3) มีการเคลื่อนย้ายของกลุ่มผู้สูงอายุจากต่างชาติเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยมากขึ้น 4) มีการส่งเสริมให้ความรู้ในด้านอาชีพการให้บริการผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 5) อบต. มีการวางแผนการจัดการกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่อย่างเป็นระบบ 6) แรงงานฝีมือจะเคลื่อนย้ายจากชุมชนไปสู่เมืองที่ขาดแคลนแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ 7) คนวัยทำงานเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมืองใหญ่ และทิ้งให้ผู้สูงอายุอยู่บ้านซึ่งเป็นปัญหาสังคม และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 3 ข้อ คือ 1) อบต.ที่อยู่ในเขตการค้าต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน 2) ปัญหาแรงงานต่างประเทศจะสร้างปัญหาทางสังคมมากขึ้น 3) เกิดปัญหาสังคมตามมาพร้อมกับความเป็นเมือง

2. ด้านเทคโนโลยี (Technology)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อนาคตภาพของ อบต. ใน พ.ศ. 2561 ด้านเทคโนโลยี มีความเป็นไปได้มากทั้ง 7 ข้อ คือ 1) อบต. ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2) อบต.มีการลงทุนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานมากขึ้น 3) อบต. มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น 4) อบต.กับหน่วยงานต่างๆ และภาคประชาชนมีการเข้าถึงข้อมูลด้านต่างๆ โดยผ่านช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 5) อบต. มีการจัดการฐานข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นระบบ 6) อบต.และหน่วยงานต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารโดยผ่านช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) อบต.มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบริการประชาชน

3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อนาคตภาพของ อบต. ใน พ.ศ. 2561 ด้านเศรษฐกิจ มีความเป็นไปได้มาก จำนวน 12 ข้อ คือ 1) การรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะสร้างแรงกดดันซึ่งมีผลกระทบต่อการวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น 2) ผู้บริหารอบต.และพนักงานประจำต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ระบบเศรษฐกิจในทุกระดับ 3) การวางแผนพัฒนาตำบลต้องคำนึงถึงระบบเศรษฐกิจในทุกระดับ 4) ผลผลิตทั้งในชุมชนจะมีความเป็นมาตรฐานในระดับสากล 5) ธุรกิจภาคบริการมีทิศทางที่ดีและเติบโต 6) การกำหนดราคาสินค้าและบริการจะมีความเป็นสากล 7) อบต.มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มประกอบกิจการในรูปวิสาหกิจชุมชน 8) อบต.ร่วมมือกับภาครัฐ และเอกชนในการสร้างบรรยากาศในด้านการค้าและการลงทุน 9) เกิดการผันผวนทางด้านการเงิน ส่งผลต่อการจัดสรรรายได้

ให้กับ อบต. 10) ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการในเขต อบต. มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับค่าเงินและความผันผวนด้านการเงินโลก 11) บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียนไมโครไฟแนนซ์ในท้องถิ่นจะมีมากขึ้น 12) ภาคเกษตรจะได้รับการส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คือ 1) การค้าการลงทุนจะมีมากขึ้นในเขต อบต. ที่มีศักยภาพด้านพื้นที่ 2) มีการส่งเสริมให้ประชาชนและภาคธุรกิจนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อนาคตภาพของ อบต. ใน พ.ศ. 2561 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเป็นไปได้มาก จำนวน 6 ข้อ 1) อบต. ร่วมมือกับภาครัฐ หรือภาคเอกชนในการผลิตพลังงานเพื่อการพึ่งพาตนเองในชุมชน 2) ประชาชนจะใช้พลังงานอย่างประหยัดและหันมาใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น 3) ประชาชนจะใช้ผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงาน 4) อบต. ร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5) ภาคธุรกิจหันมาผลิตสินค้าที่คำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 6) ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจด้านต่าง ๆ จะได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 3 ข้อ คือ 1) อบต. ที่อยู่ใกล้กับเมืองจะถูกคุกคามจากความต้องการทรัพยากร 2) มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นเพื่อการพัฒนาเมือง 3) อบต. มีการวางแผนพัฒนาตำบลโดยคำนึงถึงภาวะโลกร้อนมากขึ้น

5. ด้านการเมืองการปกครอง (Politic)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อนาคตภาพของ อบต. ใน พ.ศ. 2561 ด้านการเมืองการปกครองในทศวรรษหน้า มีความเป็นไปได้มาก จำนวน 13 ข้อ คือ 1) เกิดผู้สูงอายุที่ยากจนเพิ่มขึ้น เพราะรัฐบาลไม่มีการจัดการเรื่องสวัสดิการอย่างจริงจัง 2) รัฐบาลจัดสรรงบประมาณไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้นส่งผลต่อการจัดสรรให้กับ อบต. ลดน้อยลง 3) อบต. ต้องจัดสรรงบประมาณให้กับการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น 4) มีการนำเข้าแรงงานต่างประเทศมาทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนมากขึ้น 5) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการกำหนดกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล 6) การวางแผนพัฒนาตำบลมีลักษณะที่ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้สอดคล้องกับสภาพการณ์ 7) การจัดทำแผนพัฒนาตำบลมีความสอดคล้องกับการวางแผนพัฒนาในทุกระดับ 8) การจัดโครงสร้างองค์กรจะมีลักษณะยืดหยุ่นขึ้นอยู่กับสภาพ และบริบทของพื้นที่ 9) ภาครัฐให้ความสำคัญกับหลักการกระจายอำนาจการบริหารมอบหมายความรับผิดชอบที่ชัดเจน 10) อบต. มีคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับตำบลในการให้คำปรึกษาในการบริหารจัดการ 11) ผู้บริหาร อบต. และพนักงานประจำจะมีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการ 12) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนจะเพิ่มบทบาทในการควบคุมกำกับ และติดตามการบริหารงานของ อบต. 13) บทบาทของสื่อในการกระทำผิดจะมีความเป็นธรรม ชัดเจนและเคร่งครัดมากขึ้น และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คือ 1) มีการร่วมมือกันระหว่าง อบต. กับท้องถิ่นอื่นในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย 2) อบต. ไม่สามารถบริหารจัดการแรงงานต่างประเทศได้อย่างเป็นระบบเพราะไม่มีอำนาจจัดการแบบเบ็ดเสร็จ

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด (Cross Impact Analysis)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของอนาคตภาพแต่ละด้านที่ส่งผลกระทบต่อกัน

คู่	อนาคตแต่ละด้านที่ส่งผลกระทบต่อกัน	ร้อยละ
1	ด้านเศรษฐกิจ/ด้านการเมืองการปกครอง	94.79
2	ด้านสังคม และวัฒนธรรม/ด้านการเมืองการปกครอง	88.54
3	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร/ด้านการเมืองการปกครอง	89.58
4	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม/ด้านการเมืองการปกครอง	89.58
5	ด้านการเมืองการปกครอง/ด้านเศรษฐกิจ	94.79
6	ด้านสังคม และวัฒนธรรม/ด้านเศรษฐกิจ	88.54
7	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร/ด้านเศรษฐกิจ	89.58
8	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม/ด้านเศรษฐกิจ	89.58
9	ด้านการเมืองการปกครอง/ด้านสังคม และวัฒนธรรม	90.62
10	ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม และวัฒนธรรม	88.54
11	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร/ด้านสังคม และวัฒนธรรม	86.46
12	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม/ด้านสังคม และวัฒนธรรม	90.62
13	ด้านการเมืองการปกครอง/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	86.46
14	ด้านเศรษฐกิจ/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	87.50
15	ด้านสังคม และวัฒนธรรม/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	86.46
16	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	87.50
17	ด้านการเมืองการปกครอง/ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	87.50
18	ด้านเศรษฐกิจ/ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	86.46
19	ด้านสังคม และวัฒนธรรม/ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	86.46
20	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร/ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	86.46

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียกับ อบต. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพแต่ละด้านที่ส่งผลกระทบต่อกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่โดยเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า คู่ที่แสดงความคิดเห็นที่มีค่าสูงสุดคือคู่ที่ 1 และคู่ที่ 5 (ร้อยละ 94.79) คู่ที่ 9 และคู่ที่ 12 (ร้อยละ 90.62) คู่ที่ 3, 4, 7 และคู่ที่ 8 (ร้อยละ 89.58) คู่ที่ 2, 6 และคู่ที่ 10 (ร้อยละ 89.58) คู่ที่ 14, 16 และคู่ที่ 17 (ร้อยละ 87.50) และคู่ที่แสดงความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ คู่ที่ 11, 13, 15, 18, 19 และคู่ที่ 20 (ร้อยละ 86.46)

อภิปรายผล

การอภิปรายผลภาพอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยใน พ.ศ. 2561 จำนวน 5 ภาพ ประกอบด้วย

1. ภาพอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านสังคม

จากผลการวิจัยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้เสียมีความเห็นสอดคล้องกันและเห็นถึงความสำคัญมากที่สุดของภาพอนาคตด้านสังคม ดังนี้คือ อบต.ที่อยู่ในเขตการค้า การลงทุนต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน เนื่องจากพื้นที่หลายแห่งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจมีการติดต่อกับเพื่อนบ้านต่างประเทศบุคลากรก็จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในด้านภาษา วัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งในอนาคตการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเป็นแรงผลักดันให้พื้นที่ที่ต้องการติดต่อกับชายจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถติดต่อประสานงาน และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกานต์ วัชรวรรณ (2551) พบว่าการบริหาร อบต.ควรมีการพัฒนาคนเป็นลำดับแรก และยังเห็นว่าในปี 2561 ปัญหาแรงงานต่างชาติดังสร้างปัญหาให้กับประเทศไทยอีกทั้งยังสร้างปัญหาให้กับชุมชนเพราะไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการแย่งงาน การรวมกลุ่มของชาวต่างชาติ เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอริศรา ภูมิรัตนพงศ์ และ ชมนาท รัตนมณี และคณะ พบว่านโยบายของรัฐบาลมีความไม่แน่นอนและขาดความยืดหยุ่น แก้ไขเฉพาะหน้า มีปัญหาการประสานงาน และจะมีการแย่งงานกับคนไทยในบางอาชีพ อีกประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าน่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหาสังคมที่ตามมาพร้อมกับความเป็นเมือง เนื่องจากว่าในอนาคตมีการลงทุนมากขึ้น ประกอบกับความเป็นเมืองจะมีมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นหากพื้นที่ใดได้รับการพัฒนาหรือการลงทุนมาก

ความเป็นเมืองก็จะมีมากขึ้นส่งผลให้ความเป็นชุมชนชนบทก็จะกลายเป็นชุมชนเมือง ปัญหาที่จะตามมามากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม มลพิษสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ดังนั้น อบต.จำเป็นต้องมีการวางแผนรองรับปัญหาดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ภาพอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเทคโนโลยี

ด้วยเหตุว่าอบต.มีหน้าที่ในการให้บริการกับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่น แล้วยังเป็นหน่วยงานที่ต้องประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการให้บริการในด้านต่างๆ จำเป็นต้องมีความถูกต้อง และรวดเร็วให้ทันกับความต้องการของทุกฝ่าย ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในงานด้านบริการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการลดระยะเวลาในการให้บริการ และมีความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งจะให้บริการจะเกิดความรวดเร็ว และเกิดความประทับใจกับผู้มาติดต่อราชการ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารโดยผ่านช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็เช่นเดียวกัน นับวันยังมีความจำเป็นเนื่องจากจะทำให้องค์กรสามารถประยุกต์ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานมาใช้ให้เกิดประโยชน์แล้วยังสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ต่อกันได้ โดยประหยัดเรื่องค่าใช้จ่าย และประหยัดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสิรินทร์ พันธุ์เกษม (2551) และปานใจ เพ็ชรรัตนมณี (2549) พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของอบต.ให้บรรลุต่อประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านหน่วยงานและระบบการจัดการ ความพร้อมของบุคลากร และพบว่า อบต.ต้องปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความเป็นธรรม ลดขั้นตอนในกระบวนการทำงาน และเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการดังนั้นการบริหารในยุคใหม่อบต.จำเป็นต้องเป็นหน่วยงานที่มีการประสาน

ข้อมูลในระดับต่างๆ เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลในการค้นคว้า และเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับฐานข้อมูลการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบ

3. ภาพอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเศรษฐกิจ

จากผลการวิจัยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันและความเป็นไปได้มากของภาพอนาคตด้านเศรษฐกิจ คือ การค้าการลงทุนจะมีมากขึ้นในเขต อบต. ที่มีศักยภาพด้านพื้นที่ และส่งเสริมให้ประชาชน และภาคธุรกิจนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อบต. ดังนั้นจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องบรรยากาศในการลงทุนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิธิพัฒน์ สุทธิธรรม (2552) พบว่าบทบาทของ อบต. ที่จะส่งเสริมการลงทุนจำเป็นต้องดำเนินการดังนี้

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ไฟฟ้า ประปา ถนน
- 2) การให้ความรู้และพัฒนาอาชีพประชาชน
- 3) การพัฒนาฝีมือแรงงานให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 4) การเป็นตัวกลางในการประสานงานเพื่อให้เกษตรกรสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
- 5) สร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ได้แก่ การส่งเสริมกิจการพาณิชย์ในด้านต่างๆ ประกอบกับในอนาคตการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภาคประชาชน และภาคธุรกิจ จะมีความสำคัญอย่างมากเพราะแนวคิดดังกล่าวเน้นการมีองค์ความรู้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาประทีป พรมสิทธิ์ (2545) พบว่า เศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจากภายในสู่ภายนอก ที่มุ่งเอาชนะกิเลสที่อยู่ในจิตใจ คือความโลภ ความโกรธ ความหลง โดยเศรษฐกิจพอเพียงจะเน้นการมีปัญญารู้เท่าทันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นการพัฒนาตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยความสมดุล

4. ภาพอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 3 ข้อ คือ 1) อบต. ที่อยู่ใกล้กับเมืองจะถูกคุกคามจากความต้องการทรัพยากร 2) มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นเพื่อการพัฒนาเมือง 3) อบต. มีการวางแผนพัฒนาตำบลโดยคำนึงถึงภาวะโลกร้อนมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของมาลินี อุทธิเสน (2540) พบว่า การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทศวรรษหน้าเป็นไปได้มากโดยการปลูกฝังให้ประชาชนมีบทบาทในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ให้ อบต. มีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน

สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะ 20 ปีข้างหน้า ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551, ส่วนที่ 5 : 46) เรื่องการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมและการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม คือ กระจายอำนาจและสนับสนุนระบบจัดการร่วมส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมที่แท้จริง และกระจายอำนาจการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ระดับท้องถิ่น และชุมชน และการศึกษาของ เกริก ปั่นแห่งเพชร และคณะ (2552) เรื่องผลกระทบของภาวะโลกร้อนต่อการผลิต ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพดของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การเพิ่มขึ้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และอุณหภูมิ มีผลกระทบในระยะยาวค่อนข้างต่ำต่อผลผลิตข้าว อ้อย และข้าวโพด แต่ทำให้ผลผลิตของมันสำปะหลังลดลงถึงร้อยละ 43 ในแง่ความแปรปรวนของผลผลิตซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความเสี่ยงของระบบการผลิตมีค่าความแปรปรวนสูง

5. ภาพอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการเมืองการปกครอง

จากผลการวิจัยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันและความเป็นไปได้มากของภาพอนาคตด้านการเมืองการปกครอง ในเรื่องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น การร่วมมือกันระหว่างท้องถิ่นแบบเครือข่าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของรักเกียรติ ศิริจันทร์พานนท์ (2551) พบว่า อบต.ยังถูกกำหนดโดยส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการออกกฎหมาย นโยบาย และแผนงานต่างๆ ส่วนกลางควรกระจายอำนาจด้านการบริหาร การเงิน การบริหารงานบุคคล ให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง และการศึกษาของ นิศากร สิงห์เสนี (2552) และธนิดา วงษ์จันทร์ (2551) ที่เห็นว่า อบต.ต้องเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนหรือตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการของ อบต. อย่างจริงจังและจริงจัง และยังเห็นว่าการมี การร่วมมือกันระหว่าง อบต. กับท้องถิ่นอื่นในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย มีความจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวทางของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) (2554: 173-175) เรื่องแนวทางการปฏิรูปประเทศไทย ข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ กล่าวคือสภาพความเป็นจริงท้องถิ่นแต่ละแห่งมิได้ดำรงอยู่อย่างเป็นเอกเทศ หรือมีเฉพาะความสัมพันธ์กับราชการส่วนกลางโดยตรงเท่านั้น ท้องถิ่นแต่ละแห่งต้องอยู่ร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ ในพื้นที่หรือในระบบนิเวศวัฒนธรรมหรือในเงื่อนไขที่สัมพันธ์กัน การตัดสินใจและการดำเนินการของท้องถิ่นจึงต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการต่อรองระหว่างท้องถิ่น

การอภิปรายผลกระทบภาคตัดในการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลที่มีค่าร้อยละสูงสุด 3 ลำดับแรก รายละเอียดปรากฏดังนี้

ลำดับแรก ผู้มีส่วนได้เสียกับ อบต.แสดงความคิดเห็นสูงสุดร้อยละ 94.79 คือ เห็นว่า หากด้านการเมืองการปกครอง มีประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้ด้านเศรษฐกิจ มีประสิทธิภาพไปด้วย ดังนั้นหากมองการบริหารในอบต. จำเป็นอย่างยิ่งที่นักการเมือง

ในระดับท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และข้าราชการท้องถิ่น ต้องมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาตำบล ตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ โดยต้องคำนึงถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มาประกอบในการตัดสินใจ เพราะเงินรายได้เป็นหัวใจในการพัฒนา และการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนก็เป็นนโยบายหลักที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องคำนึงถึงเพราะนโยบายที่ชัดเจน และต่อเนื่องก็จะสร้างความยั่งยืนให้การพัฒนาในชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียกับ อบต.ได้แสดงความคิดเห็นสูงสุด คือ หากการบริหารด้านเศรษฐกิจ มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้ด้านการเมืองการปกครองมีประสิทธิภาพไปด้วย ดังนั้นในทางกลับกันหากภาคธุรกิจตั้งแต่ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ มีความเข้มแข็ง การจัดเก็บรายได้ของภาครัฐก็จะมีประสิทธิภาพและมีงบประมาณมาบริหารประเทศ และในระดับอบต.ก็สามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยประกอบกับได้รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐในจำนวนที่มากพอเพื่อนำมากำหนดนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพไปด้วยเพราะการทำโครงการต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เงินงบประมาณมาดำเนินการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจ อบต. จำเป็นต้องสร้างกระบวนการรวมกลุ่มสร้างอาชีพ และให้การสนับสนุนให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็ง มีรายได้เพิ่มและส่งเสริมการออม น้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินชีวิต และควรสร้างกระบวนการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขององค์กรจริงจังและจริงจัง เพื่อสร้างวัฒนธรรมรักบ้านเกิดให้ชุมชนมีความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

ลำดับที่ 2 ผู้มีส่วนได้เสียกับ อบต. แสดงความคิดเห็นร้อยละ 90.62 คือ เห็นว่า หากการบริหารด้านสังคม มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพไปด้วย ดังนั้นหากมองด้านสังคมสิ่งสำคัญที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนคือการมี

ส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีการใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดความยั่งยืน ประกอบกับทุกภาคส่วนต้องร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาสาธารณสุขรูปแบบต่างๆ เพราะนับวันยิ่งเกิดขึ้นบ่อย และรุนแรงมากขึ้น อบต. ในฐานะที่เป็นองค์กรในระดับรากหญ้าจำเป็นที่ต้องเป็นหน่วยงานที่สร้างพลังขับเคลื่อนในระดับชุมชน และประสานงานกับหน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่นด้วยกัน และในระดับต่างๆ เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งควรอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมที่ดีที่มีอยู่คู่กับวิถีชีวิตในชุมชน เพราะประเพณีส่วนใหญ่มุ่งเน้นไม่ให้มีการเอาเปรียบธรรมชาติ เรียนรู้การใช้ชีวิตคู่กับธรรมชาติ หรืออยู่แบบเกื้อกูลกัน ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ลำดับสุดท้าย ผู้มีส่วนได้เสียกับ อบต. แสดงความคิดเห็นร้อยละ 89.58 คือ เห็นว่า การบริหารด้านการเมืองการปกครอง มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลต่อการบริหารด้านเทคโนโลยี และด้านสิ่งแวดล้อม ให้มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพด้วย เหตุผลที่ว่า ปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการทุก

องค์กร ก็คือการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหาร ดังนั้น หากผู้บริหารของ อบต. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และกำหนดเป็นนโยบายขององค์กรในการพัฒนาในเรื่องใดก็ตามย่อมส่งผลให้นโยบายในด้านนั้นถูกขับเคลื่อนโดยระบบเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างแน่นอน สำหรับผลการวิจัยนี้ ผู้มีส่วนได้เสียให้น้ำหนักมากในด้านการเมืองการปกครองเป็นสำคัญในการที่จะผลักดันการบริหารด้านเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จในด้านการบริหาร ผู้มีส่วนได้เสียยังมีความคิดเห็นว่า การบริหารด้านเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการบริหารด้านเทคโนโลยี กับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม สืบเนื่องจากปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในด้านการบริหาร คือ เงินงบประมาณ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยอนาคตภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยอนาคตภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยแบ่งตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือตามพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ วัชรวรรณท์. (2551). การพัฒนาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกริก ชันแห่งเพชร และคณะ. (2552). ผลกระทบของภาวะโลกร้อนต่อการผลิตข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพดของประเทศไทย. รายงานฉบับสมบูรณ์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- คณะกรรมการปฏิรูป. (2554). แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย ข้อเสนอต่อพรรคการเมืองและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ที คิว พี จำกัด.
- ชมนาท รัตนมณีและคณะ. (2547). รายงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายกับปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ สาธารณสุข สังคม และเศรษฐกิจ (การติดตามผลภายหลังรัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545). รายงานการวิจัย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

- ธนิดา วงษ์จันทร์. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิธิพัฒน์ สุทธิธรรม. (2552). **บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในจังหวัดสมุทรสาคร**. เอกสารการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นิศากร สิงห์เสนี. (2552). **การศึกษาการรับรู้บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมและตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**. เอกสารรายงานวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บรรเลง ผาสุก. (2550). **แนวทางการพัฒนาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปานใจ เพ็ชรรัตนมณี. (2549). **ประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระมหาประทีป พรหมสิทธิ. (2545). **การศึกษาวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง**. รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มालินี อุทธิเสน. (2540). **อนาคตภาพในการพัฒนาคุณภาพประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รักเกียรติ ศิริจันทร์านนท์. (2551). **บทบาทและทิศทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิรินทร์ พันธุ์เกษม. (2551). **สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการสร้างธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). **เรื่องวิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี 2570**. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2551.
- _____. (2554). **(ร่าง) กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาในระยยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11**. เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ระดับภาค.
- Bensoussan, Babette E. and Fleisher, Craig S. (2008). **Analysis Without Palalysis 10 Tools to make better strategic decisions**. Newjersey: FT Press.
- Holloway, William V. (1951). **State and Local Government in the United States**. New York: Mc Graw Hill.
- Wit, Daniel. (1967). **A Comparative Survey of Local Government and Administrative**. Bangkok: Kurusapha Press.